

Krokfiske

Huvudsakligast fiskerätten här är sjön Bottnen 34.2 km. l., samt en hel del mindre sjöar och vattendrag.

Det förekommer förhållandenvis mycket fiske med krok i våra fiskerätten. Krokfisket är nog gammalt. Min fader talade om att Krokfiske förekom när han var ung.

Numera är Krokfisket huvudsakligen sportfiske. Det bedrivs av alla kategorier av folk.

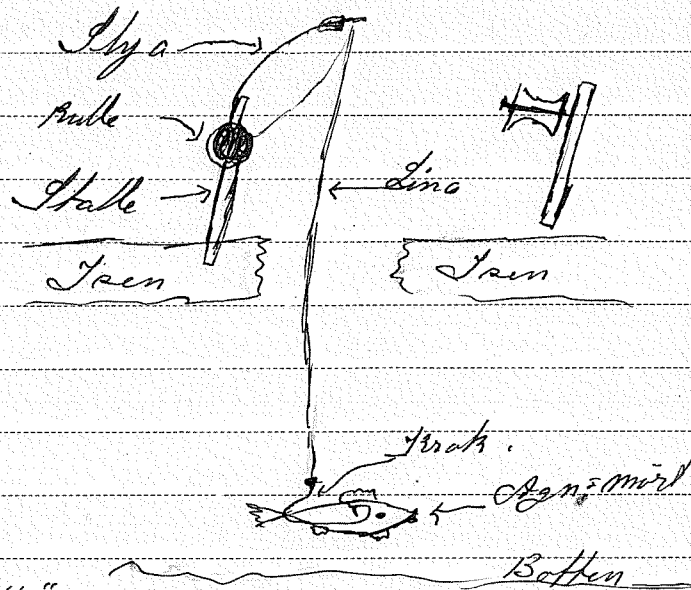
Fisket är inte fritt utan fiskekort skall förekomma för fiske i Bottnen och Wasen.

Krokfisket har bedrivits jämsides med annat fiske. Man ej angiva omfattningen av detta. Förhållanden har under den senare tiden ändrats så att många

LwF 67

flera personer tex. anglar mera ^{nu än} förr
 Samma är det med kolt, meke och drag.
 Det här mest använda krotkfisket är
 angling (aongling).

Följande skiss
 söker visa hur
 anglingen tillgås.
 När gäddan biter
 agnet (marit)
 drages linan av
 slyan. Då ser
 fiskaren vad
 som är a-färde.
 Näppet kallas "fälle".

Formar eller bläser det så att linan
 kastas av slyan blir det "ringfälle".
 Sam skiss försäket visar består
 "aongäldant" av stalle-grav accent,

rulle, skya, lina och kerak.

Numera äro dessa saker smäckra och fabriksgjorda.

Engeldonet från tiden före och omkring sekelskiftet var betydligt primitivare.

Stallen var en självvärd grenatam. Den ena grenen blev stalle och den andra blev Axel till den färdiga rullen. Ibland hade man ingen rulle utan lina lagd på lite granris jämte hålet. Någon gång förekommer detta ännu i dag, nämligen angel utan rulle. Lyan var en smal björkskya (därav namnet). Numera användes, i regel, stälfjädren. Lina var av trinnat lagg, otroligt stark, men inte "lär". Kroken var hemma smidd. Ett dylikt engeldon finnes i vårt hembyggs museum. Vi ha äfven skideat

ett till Nordiska Museet.

Detta beskrivna angelden är det äldsta
som jag sett.

Det tekniska förfarandet kan väl anses
förklarat p: blad 2.

Angul är uteslutande vinterfiske.

Fatetsätten är o: Faller det bra är gäddor-
na i tagen. Faller det dåligt är de inte
i tagen. De hara då oftast "svallkött".

Med detta menas att gäddorna är svullna
kring tänderna, vilket lär förekomma.

Den under senare år lanserade sat-
skroten är dess bättre inte överdrivet
populär.

Jag kan inte säga hur gammalt angul-
fisket är. På 1870- och 80-talet förekom
det (min fader).

Netning är av naturliga skäl helt

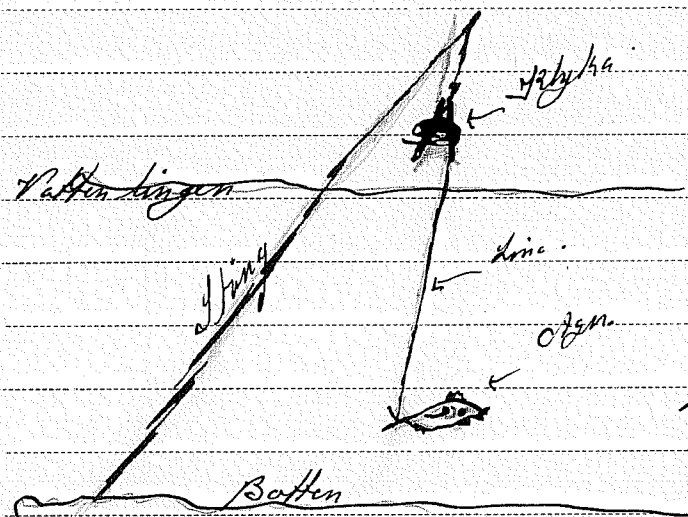
sommarfiske. Här man på land och meter
så säger man här att man landmetrar.
I båt har man dels mete med flöte och
utan flöte. Det senare kallar man
djup meta.

Kalp fiske bedrivs både ^{från} båt och på
is. Här har de lösa Bergmanspirkarna
och andra märken så gått som helt
slät ut de hemmagjorda pirkarna
av bly eller benn.

Drag är sommarfiske. Drag tillhamman
med s.k. utterbräder är sällsynt här...

Ståndkrak fiske utövades mera
förr än nu. Man fiskade med
ståndkrak både i öppet vatten
och från is. Till ståndkraks-fiske
användes någon gång, nu de kar-
aktistiska saxkrakarna.

Ståndkrak- eller stångkraksfiske
brukas nog mindre nu än förr

Stången var fästad i
botten. Linnen var
uppvirad på en klyka.
Vid napp drog gäddan
av linnen från klykan.
Ståndkraken kallas
på vår dialekt
"stång krak".

Dylits klyka och lina användes ibland
även på vinter tid. Då lägger man tex.
en träpp över iskålet och binder linnen
i. Någon gång användes även här så-
krak.

Öngel och ovan skildrade fiskesätt
äro uteslutande gäddfiske.

Krokfisket har nu mer sportfiskes karaktär än ekonomisk.

Förr var det av mera ekonomisk karaktär. Det fanns tex torpare som delvis erlade arrenden i form av fisk. Detta till framt emot slutet av förra århundradet.

Köpta krokfiskeredskap började användas strax in på detta sekel. Dock minns jag, att min far tex gjorde angelkrokar, stallen och rullen fram på 1910-talet men köpte linarna.

Jag kan inte berätta när krokfiske-metoderna började att användas.

Som hjälpredskap vid ståndkrokfiske har jag hört talas om en järnkrok som man sålde taga under gäddan och draga upp den med. Men här användes när man tog gäddor med ståndkrok.

Samt ägn vid angel och ståndkrok användes mörst. I undantag vid angel användes strömning.

Vid metning daggmark och fiskail.

Ägnet vid angel och ståndkrok skulle vara levande. Det gällde och gäller att kallblodigt träda in i kroken i mörten så att kullingen är strax innanför fjällen så att den löper ut lätt när gäddan biter om ägnet. (mätt)

Ägn köptes både från Wäxjö vattendragen och från Tängen det senare i vår socken.

Numera köpes det mesta ägnet från Wäxjö. Det distribueras ut till sportfiskarna i brukar och kinkar.

Invid de s.k. Karläns öar i sjön Rottne finns ett ställe där det var särskilt bra att koka (pirka).

Detta ställe kallas för "äbborra hälan".

Byggandet av fiskerävar har gamla anor här. De äldsta resterna av fiskerävar i sjön Rottnen är nog en större samling av fällda trädk, ett bra stycke utan för ön Markö. Träden, som ligga i en ungefär fyrkantig samling, äro så långt ut i sjön, att de måste vara döföda. Inga minnen eller traditioner har jag hört om denna anordning. I den lilla Gölisgölen fanns fiskerävar innan 1850-talet. De underhölles av lävarande böfparen på Gölis torpet.

Stigaren av Horns torps Gäteri, löjtnant Bjellson, lät bygga många rävar i sjön Rottnen under 1800-taltes sista årtienden. I bland kunde han vara hela sitt stora dagsverke lag ut i sjön för att bygga rävar.

ACC. N:R M. 11409:10.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND
10

Fiskvård förekommer. Genom Rottneus
fiskvårdsförenings försorg bygges fiske-
varar. Föreningen företager även inplan-
tering av fisk.

Lagens läge kan jag ej avgöra om
fisketammnen ökat eller minskat.

Hovman torp den 4 febr 1980
Tor Torantz